

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Brezylia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Rosya. — Turcya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

Lwów, 5. lipca. Dzisiaj w południe udała się liczna deputacya złożona z prezydenta rady gminy i prowiz. burmistrza pana Hoepflingen, tudzież z 12 obywateli miejskich do Stryja, do Jego Mości Cesarza, która reprezentacya miasta wybrała w tym zamiarze, by Jego ces. król. Apost. Mości wśród powrotu do Wiednia złożyć w imieniu wszystkich mieszkańców najunieższy hołd pożegnania i i najczulsze podziękowanie za liczne łaski, jakimi Najjaśniejszy Pan raczył obdarzyć stolicę Lwowa podczas uszczęśliwiającego pobytu Swego.

Lwów, 1. lipca. Po koniec czerwca 1855 przeprowadzono likwidacyjne pertraktacje uwolnienia od ciężarów gruntowych w lwowskim okręgu administracyjnym względem 3066 operatów meldunkowych 1546 dział tabularnych w 2380 gminach z 189.191 poddańczymi, 5360 emfiteutycznymi, 5836 dziesięcinnymi, 1404 laudemialnemi i 88 splecalnemi pożyczkami meldunkowymi i wydano względem nich 7475 wyroków sprawdzonych ze strony komisji ministerjalnej i buchhalteryi z *kapitałem indemnizacyjnym* w sumie 27,370.832 zlr. 5 kr., z której przypada na fundusz krajowy 27.057.854 zlr. 40 kr., a na obowiązanych 312.977 zlr. 25 kr.

Z tych nabyło już 1787 wyroków z *kapitałem* 17,250.524 zlr. 23 kr. *zupelną moc prawa*, wciągnięto je w księgi funduszu indemnizacyjnego, i o ile się odnosi do przedmiotów księgi publicznej, odesłano je dla wykazania; a przeto czynność komisji uwolnienia od ciężarów gruntowych jest względem nich ukończona.

Tytułem restancji z czasu od 15. maja po koniec października 1848 przyznano 620.070 zlr. 54 kr.

Uwolnione od ciężarów gruntu, wynoszą 184 mil kwadratowych, 1843 morgów, 1212 sążni kwadratowych, liczba oszacowanych dni ciągłych wynosi 6,652.787, a dni pieszych 5,413.682.

Zaliczki kapitałowe przyzwolono w sumie 5,976.250 zlr., a zaliczki rent w sumie 6,316.145 zlr., przeto ogółem w sumie 12,292.395 zlr.

Kasa funduszu indemnizacyjnego otrzymała ogółem 2.038 asygnacji dla 2793 uprawnionych w sumie ogółowej 9,460.609 zlr. Na to wydano 15.361 sztuk obligacji w sumie 9,324.750 zlr., a strony podniosły 14.176 obligacji w ogółowej sumie 8,732.850 zlr.

Rezultat w miesiącu czerwcu jest szczegółowo następujący: Nowo zlikwidowany i sprawdzony kapitał indemnizacyjny w sumie 2,359.103 zlr. 35 kr., w księgi funduszu indemnizacyjnego wciągnięto na nowo 283 wyroków z sumą 3,037.099 zlr. 52 kr.

Zaliczki kapitałowe przyzwolono w wspomnianym miesiącu w sumie 21.600 zlr., zaliczki rent 11.995 zlr., obligacji wystawiono 850 sztuk na 602.300 zlr.

Suma ogółowa wykazanych kapitałów indemnizacyjnych, tudzież przyzwolonych zaliczek wynosi przeto 39,663.227 zlr. 5 kr.

(Protokoły konferencji wiedeńskich.)

(Dokończenia. — Ob. nr. 151 G. L.)

Najpierw tedy musi on oświadczyć stanowczo, że projekt ten nieopiera się wcale na zasadzie, którą pełnomocnicy Rosyi odrzucili i zawsze odrzucać będą. Co do artykułów jego w szczególności, niemoże on nic zarzucić zasadzie wyrzeczonej w pierwszym artykule. Drugi zaś artykuł zasadza się jego zdaniem głównie na bezpośrednim porozumieniu pełnomocników Rosyi i wysokiej Porty względem oznaczenia wzajemnych sił zbrojnych na czarnym morzu. Kombinacyi takiej nieodrzuca on bynajmniej, ale utrzymuje zarazem, że liczbowe oznaczenie tych sił należy jedynie do interesowanych w tem bezpośrednio mocarstw, i że prawa udzielności tak jednego jak i drugiego państwa zostałyby naruszone, gdyby inne mocarstwa chciały im w tej mierze przypisywać jakie prawa. Z trzecim arty-

kułem zgadza się zupełnie. Co do 4go i 5go artykułu nakoniec, zdaje mu się, że one wypłynęły z 2go artykułu odpornego projektu rosyjskiego, który Jego Mości Sultanowi pozostawia jako najwyższemu rozjemcy rozstrzygnięcie tej kwestyi, czyli wyjątkowe zamknięcie cieśnin odpowiada lub nie jego interesom.

W ogóle więc upatruje on w ogólnych zasadach projektu hrabiego Buola podstawy możliwego załatwienia trzeciej gwarancji.

Pan Titow podziela zdanie swego kolegi; niedodając nic więcej do osobistego ocenienia jego, przystępuje on zupełnie do urzędowej jego deklaracyi, że potrzeba wniesiony ze strony Austrii projekt pojednawczy przedłożyć pod rozważenie i ocenienie jego dworu.

Ali Basza oświadcza, że projekt bezpośredniego porozumienia między wysoką Portą i Rosyą opiera się równie jak inne w łonie konferencyi uradzone systemy na zasadzie ograniczenia. A że kilkakrotne stanowcze odrzucenie tej zasady ze strony pełnomocników Rosyi spowodowało drugą stronę do zaniechania wszelkich propozycji tego rodzaju, przeto niewidział on i jego kolega potrzeby zasięgnąć instrukcyi od swego dworu względem tego samego projektu i dlatego znajdują się oni dziś w tem samym położeniu, co i pp. pełnomocnicy Anglii i Francyi.

Aarif Effendi przyłącza się do tego oświadczenia.

Baron Prokesch zwraca uwagę na to, że pełnomocnicy Rosyi nieodrzucają bezwarunkowo zasady ograniczenia i że ich zarzuty odnoszą się raczej do formy, w jakiej zasada ta mogłaby być zastosowana. A że pełnomocnicy Rosyi oświadczyli się z tem, że są gotowi przedłożyć projekt austriacki swemu dworowi, przeto ma on nadzieję, że i pełnomocnicy Anglii i Francyi ze swej strony to samo uczynią.

Pełnomocnicy Francyi i Anglii wzbraniają się przyjąć na siebie w tej mierze jakiegokolwiek zobowiązania.

Hrabia Buol dowiaduje się z przyjemnością, że pełnomocnicy Rosyi przedłożą jego projekt swemu dworowi i sądzi, że niepotrzebuje odpowiadać na uwagi, jakie o nim robił książę Górczakow, gdyż sam książę przypisuje im tylko wartość osobistego wrażenia. Dodaje, że zresztą nadto jest sprawiedliwy, by niemał wyznać, że deklaracye pełnomocników Francyi i Anglii utrudniają w istocie księciu Górczakowi rozpoczęcia do kładniejszej dyskusyi w tej mierze. Nakoniec oświadcza, że pełnomocnicy mocarstw morskich, ogłaszając konferencye za zamknięte, uwolnili go od przykrego obowiązku, jaki wkładało nań jego stanowisko. Dziękuje przeto panom pełnomocnikom, że na jego zaproszenie zebrał się, by w przyzwoity sposób zamknąć konferencye i oświadcza, że Austriya nieprzedłoży już żadnego projektu więcej, ale zresztą zawsze jest gotowa, zwłaszcza jeżeli tego wymagać będzie interes pokoju, udzielać mocarstwom walczącym wszelkich deklaracyi, jakieby jednej lub drugiej stronie na przyszłość nadesłać jej wypadło.

Baron Bourqueney zabiera jeszcze raz głos, by oznaczyć dokładnie wzajemne stanowiska. Twierdzi, że po wszystkim, co zaszło na konferencyach, miał rząd jego prawo uważać każdy projekt oparty na zasadzie ograniczenia za odrzucony stanowczo ze strony pełnomocników rosyjskich, i dlatego niemógł w instrukcyach, jakie nadał pełnomocnikom swoim względem ostatecznej konferencyi, przewidzieć przeciwnego wypadku. W tem przekonaniu został rząd jego utwierdzony także okólnikiem hrabiego Nesselrode, który wydaje wyrok o całym toku konferencyi i upowaznia przeto do przypuszczenia, że gabinet petersburski uważa sam konferencye za zamknięte. Nakoniec przedstawia on jeszcze księciu Górczakowi, że projekt austriacki opiera się na zasadzie ograniczenia w najściślejszym znaczeniu tego wyrazu.

Hrabia Westmoreland oświadcza, że po kategorycznym odrzuceniu zasady ograniczenia, uznał rząd jego dalszy tok obrad bezskutecznym i uważał przeto poprzednie konferencye za zamknięte. Gdy więc jego pełnomocnictwa są wyczerpane, niepozostaje mu nic więcej do powiedzenia, jak tylko, że protokół dzisiejszej konferencyi przedłoży swemu rządowi do ocenienia.

Książę Górczakow oświadcza powtórnie w odpowiedzi pana Bourqueney, że tak na konferencyach jako też w każdym miejscu, ile razy była mowa o tym przedmiocie, utrzymywał zawsze najotwarciej, że pełnomocnicy rosyjscy uważaliby każde przepisywane Rosyi ograniczenie jej sił zbrojnych za naruszenie praw udzielności swego Władcy, i za nieprzebytą zaporę pokoju. Tej zasadzie był

on zawsze wiernym i stawia ją nanowo w tej ostatecznej konferencji, zresztą wzywa wszystkich członków konferencji, którzy mają w ręku protokoły, a osobiście pełnomocnika Francji, ażeby w tych aktach wyszukał choć jedno zdanie albo jeden wyraz, któreby się niezgadzały z tem, co dzisiaj utrzymuje. Hrabia Buol wyrzekł w swej mowie wstępnej, że gabinet wiedeński starał się wyszukać dla wszystkich stron równie zaszczytne rozwiązanie; on zaś (Gorczakow), upatrywał tylko w zasadzie drugiego artykułu stosowny środek, który mocarstwom, szanującym się wzajemnie, mógłby służyć za podstawę do układów, mianowicie kombinację, oznaczenie sił zbrojnych za pomocą bezpośredniej umowy i wzajemnego przyzwolenia stron interesowanych.

Baron Bourqueney robi uwagę, że mimo to niepodlega żadnej wątpliwości, że projekt wniesiony przez pana Drouyn de Lhuys na 11tej konferencji, tej treści: „ażeby pełnomocnicy Rosji i wysokiej Porty porozumiały się w łonie konferencji względem zasady oznaczenia obustronnych sił zbrojnych i wyrzekli ją w umowie podpisanej z obu stron, która dołączona do traktatu, miałyby równą moc i znaczenie“ bezwarunkowo odrzucony został.

Książę Gorczakow przypomniał panu Bourqueney, że w protokole posiedzenia, o którym wspomina, znajdzie dowód na to, że zarzuty jego nieodnosiły się do zasady bezpośredniego porozumienia, lecz tylko do niepraktycznego wcale sposobu, w jaki porozumienie to miało być uskutecznione.

Wreszcie po kilku jeszcze uwagach księcia Gorczakowa, który starał się złagodzić wrazenie, jakie okólnik kanclerza rosyjskiego zrobił na baronie Bourqueney, zawieszono posiedzenie.

(Następują podpisy.)

Dodatek do protokołu XIV.

Artykuł 1.

Wysokie strony kontrahujące pragnąc, ażeby wysoka Porta miała udział w korzyściach związku utwierdzonego między różnaitemi państwami Europy prawem publicznem, obowiązują się każda z osobna szanować niezawisłość i terytoryalną całość państwa otomańskiego i zaręczając sobie wspólnie ścisłe dopełnianie tego obowiązku, będą każdy akt i każde zdarzenie, zdolne go naruszyć, uważały za kwestyę interesu europejskiego.

Gdyby zaszło nieporozumienie między wysoką Portą i jednym z mocarstw kontrahujących, mają obadwa te państwa, nim przystąpią do użycia oręża, nastąpić sposobność drugim sprzymierzeńcom, by mogli temu ostatecznemu krokowi zapobiedz spokojnymi środkami.

Artykuł 2.

Pełnomocnicy Rosji i wysokiej Porty przedłożą konferencji wspólnie zgodny wykaz czynnego stanu sił morskich, jakie obadwa państwa nadbrzeżne utrzymywać będą na czarnym morzu, i który niebędzie przewyższać teraźniejszego stanu czynnych okrętów rosyjskich (l'état actuel des bâtimens russes à flot). Ugoda, jaką zawrą między sobą w tej mierze, będzie stanowić integrującą część ogólnego traktatu. Również będą w tym traktacie wymienione środki, na jakie zgodzą się ci pełnomocnicy w tym zamiarze, by czuwać nad ścisłym i ciągłym przestrzeganiem postanowień niniejszego artykułu.

Artykuł 3.

Zasada zamknięcia cieśnin Bosforu i Dardanelów, uznana traktatem z 13. lipca 1841, pozostaje w prawomocności, prócz wyjątków oznaczonych w następujących artykułach.

Artykuł 4.

Każde z mocarstw kontrahujących, które niema żadnego składu nad czarnym morzem, zostanie upoważnione firmanem Jego Mości Sultana, wysłać na to morze i utrzymywać na niem dwie fregaty lub dwa okręta o mniejszej sile.

Artykuł 5.

W przypadku zaś — co niech Bóg uchowa — gdyby Sultana miał być zagrożony jaką agresją, pozostawia mu się prawo otworzyć cieśniny dla wszystkich sił zbrojnych swoich sprzymierzeńców.

(Wien. Ztg.)

Brezylia.

(Zagodzenie sporu między Brezylją i Paraguajem.)

W mowie od tronu, którą Cesarz Jego Mość otworzył dnia 3. maja tegoroczną sesję prawodawczego zgromadzenia tego państwa, wymieniono między innemi, że usunięte zostały nieporozumienia jakie zachodziły w stosunkach Brezylji do Paraguaju. Republika ta zagodziła, jak się wyraża mowa, obelżywe postępowanie z ministrem Brezylji. Spodziewają się oraz załatwienia kwestyi innych, zachodzących między oboma państwami. O szczegółach, w jaki sposób zagodzono nieporozumienia, mowia doniesienia z Rio-Janeiro z dnia 14. maja, że rząd Paraguaju chętnie i bez zwłoki oświadczył na piśmie dnia 23. marca brezyljskiemu posłowi i naczelnemu wodzowi postanej tam eskadry, Pedro Ferreira de Oliveira, jako w postępowaniu swoim z ministrem Leal, niemał nigdy zamiaru wyrządzać obelgi krajowi, którego był zastępcą, ani też zrywać zażyłości między Brezylją i Paraguajem, i że jest gotów przyjąć rzeczony lub każdego innego ajenta, którego rząd cesarski przy republice zechce zawieźć. Poseł Ferreira de Oliveira przyjął to oświadczenie z wyrazem zaspokojenia, ale zażądał prócz tego, ażeby rząd republiki wywiesił na terytoryum Paraguaju chorągiew brezyljską i powitał 21 wystrzałami z dział. Prezydent republiki zezwolił na to żądanie, i dnia 25. marca o wschodzie słońca wywieszono chorągiew na

nadbrzeżu stolicy, powitano żadaną salwą, pozwolono jej przez cały dzień powiewać, a o zachodzie słońca salutowano znowu takąż samą liczbą wystrzałów. Brezyljski wojenny paropływ „Ypiranga“, stojący na kotwicy przed Assumpcao, wywiesiwszy banderę naczelnego wodza cesarskiego oddziału floty, odwzajemnił obie te salwy. Angielski paropływ „Camilla“ płynący z Buenos-Ayres, przywiózł dnia 10. maja do Rio-Janeiro jeszcze dalsze wiadomości z Paraguaju. Sięgały po dzień 21. kwietnia. Według nich spodziewano się wkrótce zawarcia traktatu handlu i żeglugi między Brezylją i Paraguajem. Dowódca eskadry brezyljskiej starał się o pozwolenie od rządu Paraguaj, ażeby mógł kilka okrętów swojej floty mniejszego ciężaru posłać w górę rzeki Paraguaj w głąb brezyljskiego terytoryum. W równym czasie wydał rozkaz, ażeby głębiej idące okręta jego floty płynęły na dół rzeki La Plata, gdyż się zbliżała pora roku, w której na tamtejszych rzekach woda opada.

Hiszpania.

(Projekt reformy finansowej. — Karliści. — Poseł amerykański Dodge. — Odrzucenie projektu reformy finansowej.)

Madryt, 22. czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu Kortezów, po gorszącej kłótni między Olozaga i Rios Rosas, odczytał minister finansów Bruil swój projekt reformy, który przychody państwa ma powiększyć o 119 milionów realów. Zniknęły z niego Puertas i Consumos, które podobno nie mogły być przywrócone bez rozlewu krwi. Głównymi punktami w nim są podwyższenie ceny soli o 25 pCt., podatki od przeniesienia leżących dóbr z jednej ręki do drugiej i modyfikacye w celnej taryfie według rozporządzenia rządu. — W Saragossie rozstrzelano wczoraj sześciu sierżantów, skompromitowanych w ostatniem powstaniu Karlistów. Pułkownik Ustaritz powrócił z swego poselstwa do Pampeluny i donosi, że w Nawarra nie ma się na teraz czego obawiać. Rząd ma w ręku przejęte listy Cabrery, zawierające bardzo ważne objaśnienia o planach Karlistów. — Dwór uda się podobno do La Granja, ale pod warunkiem, jeżeli Espartero po zamknięciu posiedzeń Kortezów będzie towarzyszył Królowej. — Lord Howden dał wczoraj dyplomatyczną ucztę na cześć nowego amerykańskiego posła p. Dodge.

Telegraficzna depesza z 25. donosi: Wydział finansów odrzucił wczoraj sześciu głosami przeciw trzem plan pana Bruil. Dzisiaj ma się odbyć jeneralne zgromadzenie członków tego wydziału. Być może, że Bruil złoży swój portefeuille; następca jego jeszcze nie jest wiadomy.

(Komisya do wypracowania konstytucyi. — Projekt ministra finansów. — Odrzucenie. — Pozew przeciw księciu Wellingtonowi.)

Gazeta wiedeńska z dnia 30. czerwca donosi: Komisya Kortezów mianowana do wypracowania nowej konstytucyi, rozpoczęła już swoją pracę. Nowa konstytucya będzie miała za podstawę statut z roku 1837 zmodyfikowany według nowych postanowień wotowanych przez teraźniejsze zgromadzenie konstytucyjne.

Kortezy debatowały dnia 22. czerwca nad dodatkowymi podstawami konstytucyi. Pan Orense popierał w długiej mowie swą propozycyę względem powszechnego prawa głosowania, mimo to jednak odrzucono ten projekt większością stu głosów przeciw dwudziestu. Minister finansów p. Bruil odczytał swój nowy plan finansowy, w którym niema mowy o przywróceniu podatku konsumcyjnego. Proponuje podwyższyć podatek od soli, należności rejestrowe i t. p. W artykule 9 żąda minister ażeby mu wolno było wprowadzić w taryfie celnej pewne modyfikacye, których dochód według jego obliczenia wynosić będzie przeszło 119 milionów.

Na posiedzeniu Kortezów dnia 16. czerwca oświadczył pan Caparros na zapytanie, że książę Wellington za to że od roku 1840 do 1844 niepłacił podatku gruntowego od swoich posiadłości Sofo de Roma w Hiszpanii, skazany został w roku 1848 na zapłacenie podatku i na karę pieniężną wynoszącą pięć razy tyle, co zaległość podatku. Królewskim dekretem z roku 1852 opuszczono księciu karę pieniężną i kosztą procesu i tylko zaległy podatek miał zapłacić. Pan Caparros użalał się na to opuszczenie kary, przezco państwo straciło sumę 275.844 realów i zażądał, ażeby przedłożono dokumenta odnoszące się do tej sprawy, na co zgromadzenie zezwoliło większością głosów.

Telegraficzna depesza z Madrytu z dnia 25. czerwca donosi:

Komisya finansowa odrzuciła wczoraj wieczór plan finansowy pana Bruil większością sześciu głosów przeciw trzem. Pan Bruil zapewne wystąpi, ale potąd niewiadomo, kto będzie jego następcą.

Anglia.

(Depesza telegraficzna z posiedzenia.)

O posiedzeniu izby niższej z d. 25. b. m. nadeszła do Wiednia następująca dokładniejsza depesza telegraficzna:

Na zapytanie pana Scott'a odpowiedział lord Palmerston, że strata Anglików d. 18. czerwca w poległych i rannych wynosiła 93 oficerów i 1202 szeregowców. Na zapytanie, czyli rząd angielski będzie gwarantować pożyczkę turecką, nie chciał odpowiedzieć. Sir Ch. Wood odczytał depeszę admirała Dundasa z dokładnem podaniem straty w Hangö. Zabito pięciu majtków i wziętego w niewolę kapitana fińskiego, którego Anglii w zamiarze uwolnienia na ład wysadzili. Liczba rannych wynosi 7, mianowicie 5 Anglików i 2 jeńców francuzkich. Rosyanie twierdzą, że niewidzieli bandery parlamentarnej.

(W. Z.)

Francya.

Paryz. 26. czerwca. O wyjeździe Jej Mości Cesarzowej pisze Monitor: „Jej Mość Cesarzowa opuściła Paryż i udaje się do Eaux Bonnes. Jej Mości Cesarzowej towarzyszą: Księżna Essling, wielka ochmistrzyni dworu, hrabina Rayneval, dama pałacowa, generał hr. de Cotte, adjutant Cesarza i wicehrabia Lézay-Marnezis, podkomorzy Cesarzowej. Cesarz odprowadził Jej Mość Cesarzową aż do dworca orleańskiej kolei żelaznej. Jej Mość Cesarzowa przybyła o god. 10 min. 15 do Bordeaux“.

(Zeit.)

Włochy.

W Rzymie obchodzono dnia 17. b. m. rocznicę wstąpienia na tron Jego Świątobliwości Papieża.

Jego Świątobliwość Papież udał się dnia 14. do St. Angnese, na widownię katastrofy z 12. kwietnia. Jego Świątobliwość odstąpił od zamiaru zamienienia na kaplicę sali, której podłoga się zapadła; natomiast będzie restaurowany bardzo podupadły kościół; w przytykającym klasztorze będą nadal mieszkać zakonnicy.

Do *Allg. Ztg.* piszą z Rzymu, że w przesłuchaniach dnia 13. i 14. czerwca oświadczył morderca, że go spiskowi obrali za narzędzie do zabicia kardynała.

W sprzeczności z tem piszą z Rzymu pod dniem 16. b. m. do *Gazz. di Venezia*:

„Krytobójca de Felice był indagowany zaraz tej samej nocy po przyaresztowaniu. Przetrasając, znaleziono w jego kieszeniach kawał chleba i mięsa. Broni uznał za swoje własność, ale utrzymywał, że ja tylko przypadkiem miał przy sobie, i że mu wypadła, gdy sługa kardynała przytrzymał go bez przyczyny.“

Rosya.

(Domyślny plan działań na Kaukazie.)

Rozkaz, dzienny generała Murawiewa pozwala się domyślać sposobu i obrotów wojennych na linii kaukazkiej. Tyflis będzie zastępianą od napadu Szamila milicya i załogą stojące wojsko; sprzymierzeni zaś, jeźliby zagrazali miastu waladowaniem na wybrzeżu Guryi, znajdują zastępy, mniej w milicyi guryjskiej, na które się mało liczy, jak raczej w korpusie pod Achalcykkiem. Namiestnik sam podstąpi na wszelki sposób pod Kars, a w przypadku gdyby się powieźdło, uderzy na tę fortecę i przypuści szturm do Erzerum. Obsadzenie tej stolicy nie byłoby wprowadzić tak stanowczym ciosem, jak w czasie wyprawy za Paszkiewiczą, ale zawsze sprawą wielkiej wagi, gdyż Georgia i Gruzja byłyby wtedy zupełnie zasłonięte, przysłużyłyby się do wzniesienia ducha u swoich a na zatroszenie Turcyi zaimponować Persyi, i zastraszyć niespokojnych górali, których sprzymierzeni nie tylko podburzają, lecz także jak najsilniej wspierają.

Tureya.

(Poczta konstantynopolska. — Turcy w legii angielskiej. — Traktat z Grecyą. — Pozar. — Stan rzeczy na linii kaukazkiej.)

Nadchodzące na Tryest wiadomości z Konstantynopola sięgają po dzień 11. b. m.

Werbunki angielskie w Turcyi idą bardzo pomalą, dlatego też zaproponowano z angielskiej strony wcielić do angielsko-tureckiego legionu 10.000 ludzi otomańskiej armii naddunajskiej. Jakoż w samej rzeczy przybyły już, jak donosi *Journal de Constantinople*, do tureckiej stolicy okręta z Warny, mające na pokładzie regularne wojsko, które część zadanego kontyngensu stanowi. Odstąpiono już dwanaście batalionów otomańskiego wojska. W tym samym zamiarze wysadzą na ląd w Konstantynopolu także Baszy-Bozuków. Atoli z 700 dezertowało, jak donosi *Oss. Triest.*, niemniej jak 665.

Turecko-grecki traktat handlowy jest już podpisany przez otomańskiego ministra spraw zagranicznych Fuada Effendi i greckiego posła pana Konduriotis, i potrzebuje jeszcze tylko ratyfikacji.

Dnia 9. spalił się całkiem jeden z największych pałaców Konstantynopola, zamieszkały przez Ahmeda Fethi Baszę, komendanta artyleryi i szwagra Sultana.

Z Trebizondy donosi *Oss. Triest.* pod dniem 6. b. m. o odejściu z tamtąd Massifa Baszy ze sztabem jenerałnym do Kars. Mieszkańcy Karsu są w wielkiej trwodze, gdyż z tamtego brzegu rzeki Arpa-Czaj otrzymali pewną wiadomość, że wkrótce podstąpią Rosyanie pod to miasto, a nie uczyniono żadnych przygotowań, aby temu atakowi przeszkodzić. Tak mała była otucha oparcia się, że tamtejszy stan kupiecki zaczął już swe składy towarów do Erzerum przenosić.

Najnowsze wiadomości, otrzymane nadzwyczajną drogą z Erzerum donoszą, że środki ostrożności nie są bynajmniej niepotrzebne, ani zawczesne; piszą bowiem, że właśnie nadszedł rozkaz bawiającego w Kars od niejakiego czasu seraskiera, ażeby niezwłocznie uprowadzono z Karsu całą służbę i skład polnego szpitalu.

Ze wschodniego pogranicza nie słychać jeszcze dotychczas nowego; z tem wszystkiem między Europejczykami i krajowcami panuje obawa, że może niezadługo będzie zastanowiona komunikacja karawan z Persyą przez terytorium Bajazid. Powiększony handel towarami europejskimi do tego kraju w tej chwili, przypisują przeczności, ażeby uprzędzić zamknięcie granicy.

Z Batum i Czuruksu ustąpiły zbrojne siły tureckie, a miasta te mogłyby snadnie uleść nieprzyjacielowi, gdyby mu się podobało zająć punkta od Ursugheti; ale niewiadać powodu, co by mogło zwa-

bić Rosyan do tych niezdrowych miejsc, огоłoconych z wszelkich zasilków.

Z Anatolskiego wojska w Kolchidzie stało niemal 7000 ludzi samych Tunetanów w Czewketil i okolicy; z Turków znajdowało się w okrągłej liczbie 3000 ludzi w Redut-Kale, a 4000 w Suchum-Kale. W tem ostatniem miejscu, gdzie od niejakiego czasu przebywa dowódca korpusu Mustafa Basza, koncentruje się główna siła armii, podczas gdy Czewketil dotychczas tylko bardzo słabo jest obsadzony.

Tunetańskim paropływem wojennym „Mansur“ przybył znany naczelnik Afrykanów Bu-Maza, który od czasu wybuchnięcia wojny był przydzielony do tamtejszej głównej kwatery, a teraz udaje się do Stambułu, ażeby go użyto na innej widowni boju.

Bu-Maza skreślił smutny obraz niezdolności i braku wojennych materiałów w Kolchidzie w teraźniejszym Suchum-Kale.

Według najnowszych wiadomości z Redut-Kale podsunął się rosyjski oddział w pobliże tego miasta i stanął nawet obozem, który bardzo dobrze można było widzieć z miejskiego wału.

Z teatru wojny.

(Wiadomości z Krymu.)

Jenerał-adjutant książę Górczakow donosi pod dniem 15. (27.) czerwca z wieczora:

Od dnia 7. (19.) do 15. (27.) czerwca nie ważnego koło Sebastopola nie zaszło; ogień nieprzyjacielski był słaby, a straty nasze codzienne nieznaczne. Oblegający wykonywa nowe podkopy w kierunku do obronnej linii fortecznej. My zaś naprawiamy czynnie uszkodzenia, wnosimy naprzeciw pomienionych podkopów baterye i wzmacniamy wewnętrzna obronę miasta. Na innych punktach półwyspu krymskiego nie ważnego nie zaszło. (*Gaz. Warsz.*)

(Wiadomości z brzegów morza azowskiego.)

Jenerał-adjutant Chomutow donosi z d. 30. maja (11. czerwca), że eskadra nieprzyjacielska, która wtargnęła na Azowskie morze, po wiadomym już napadzie na Mariupol, zbliżała się 25. maja do Ejska. Nie wielkie to miasto Czarnomoryi, nie zawierało w sobie znacznego łupu: zniszczone w niem zostały kilkaset czwartki prowiantu, częścią skarbowego, częścią należącego do mieszkańców, i znajdujące się w okolicach stogi siana; samo zaś miasto pozostało nietkniętem.

Nazajutrz eskadra zbliżyła się do Temriuka, lecz silny wiatr, który powstał 27. maja, wprędce przeszedł w burzę i zmusił nieprzyjaciela oddalić się na morze.

Tymczasem oddzielane od eskadry statki rozmaitej wielkości, nieprzestają zjawiać się na różnych punktach Azowskiego wybrzeża i dokonywać pomiarów głębiny. (*Ruski Inw.*)

(Doniesienie z Krymu.)

Lord Panmure kazał ogłosić w dziennikach londyńskich następujące doniesienie z Krymu:

Nieprzyjaciel naprawia ciągle uszkodzenia, jakich doznały fortyfikacje jego w ostatnim tygodniu. Pozostaliśmy w posiadaniu leżącego na ementarzu okrągłego fortu, z którego odparto Rosyan d. 18., tudzież Mamelonu i doliny dzielącej lewe skrzydło angielskiej linii atakowej od prawego skrzydła stojącego w pobliżu południowego portu.

Przerwy w podmorskim telegrafie pod Bałakławą nie zupełnie jeszcze usunięte. (*Zeit.*)

(Cholera w wojsku sardyńskim zmniejszyła się.)

Gazz. Piemontese z dnia 16. b. m. pisze:

„Donieśliśmy przed kilku dniami, że między wojskiem w Krymie rozszerzyła się w pierwszych dniach tego miesiąca dość znacznie cholera.“

Z urzędowego raportu lekarza *en chef* okazuje się istotnie, że do choroby przyczyniła się wilgoć ziemi, na której wojsko musiało koczować w nocach po orkanie z dnia 27., równie jak szybkie po tym orkanie spadnięcie temperatury.

Teraz zaś możemy donieść według telegraficznej depeszy jenerała *en chef* z dnia 15. b. m., że choroba ta, która zacząwszy od 2. aż do 10. przybierała niebezpieczny charakter, od tego dnia zwolniła i zmniejszyła się.

Dalszy raport jenerała *en chef* dd. Kadikoi 5. b. m. donosi o przybyciu dnia 2. do Bałakławy kilku paropływów, na pokładzie których znajdowali się: naczelną komenda artylerii, komendanci dwóch innych brygad, kilka batalionów i t. d. W ogóle przybyło 2500 ludzi i 300 koni, których po większej części na ląd wysadzono.

Znaczny oddział Piemontskiego wojska miał udział w przedsięwziętym dnia 3. rekonesansie w dolinie Bajdar. Nie spotkali nigdzie nieprzyjaciela i tylko z dalekiej odległości dano do nich kilka strzałów.

Unuzający, trudny pochód zdaje się, że nie miał wpływu na powiększenie cholery. Jeden żołnierz zmarł jednak w drodze; drugi zabił i gdzieś się zapodział.

Gazz. Piem. zawiera także obszerny raport o ocaleniu z ognia angielskiego paropływu „Manilla“ przez załogę sardyńskiej fregaty „Carlo Alberto.“ Dowiadujemy się z raportu, że na pokładzie okrętu „Manilla“ znajdowało się 960 prochom napełnionych beczek.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż. niedziela przed południem. *Monitor* donosi, że Cesarz otworzy d. 2. lipca o god. 1. nadzwyczajną sesję ciała prawodawczego.

Turyn, 30. czerwca. Z Rzymu donoszą o skazaniu na śmierć skrytobójcy Defelici, za zamach na życie kardynała Antonelli.

Według prywatnej depeszy z Odessy z d. 27. (15.) czerwca poległo według podań rosyjskich podczas szturmowania dnia 18. (6.) czerwca ze strony sprzymierzonych 16.000 (?) ludzi, a między nimi dwóch francuskich i jeden angielski generał. Następnie donoszą, że mieszkańcy Berdiańska otrzymali rozkaz opuścić miasto w przeciągu 24 godzin, gdyż powtórnie dostarczali nieprzyjacielowi żywności. (Lit. kor. austr.)

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 4. lipca. Spęd była rzeźnego na targu poniedziałkowym liczył 195 wołów, których w 9 stadach po 10 do 32 sztuk z Dawidowa, Kamionki, Bóbrki, Rohatyna, Żurawna i Lesienic na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 188 wołów na potrzeb miasta i płacono za sztukę, która szacowano na 11 $\frac{1}{2}$ kamieni mięsa i 1 $\frac{1}{4}$ kom. łożu, 170r.; sztuka zaś, mogąca ważyć 18 $\frac{1}{2}$ kam. mięsa i 3 $\frac{3}{4}$ kam. łożu, kosztowała 331r.15k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 4. lipca.

	gotówką		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	42	5	45
Dukat cesarski	5	45	5	48
Półimperyj zł. rosyjski	9	48	9	51
Ruhel srebrny rosyjski	1	54 $\frac{1}{2}$	1	55 $\frac{1}{2}$
Talar pruski	1	49	1	51
Polski kurant i pięcioletówka	1	22	1	23
Galicyj. listy zastawne za 100 zlr. } bez kuponów	93	20	93	50
Galicyjskie Obligacje indemn.	70	—	70	30
5% Pożyczka narodowa	83	—	83	48

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 30. czerwca.

		za sto		w przecięciu	
Obligacje długu państwa	5%	78 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{16}$	78 $\frac{1}{16}$	
detto pożyczki narod.	5%	83 $\frac{3}{16}$	11 $\frac{1}{16}$	83 $\frac{11}{16}$	
detto z r. 1851 serya B.	5%	—	—	—	
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	92	—	92	
Obligacje długu państwa	4 $\frac{1}{2}$ %	—	—	—	
detto	4%	62 $\frac{3}{4}$	—	62 $\frac{3}{4}$	
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	90 $\frac{1}{2}$	—	90 $\frac{1}{2}$	
detto	3%	—	—	—	
detto	2 $\frac{1}{2}$ %	—	—	—	
Pożyczka z losami z r. 1834	—	221 $\frac{1}{2}$	—	221 $\frac{1}{2}$	
detto	—	120	120 $\frac{1}{2}$	120 $\frac{1}{2}$	
detto	—	101 $\frac{1}{2}$	102	102 $\frac{1}{4}$	102
Obl. wiedz. miejskiego banku	2 $\frac{1}{2}$ %	—	—	—	
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	—	—	—	
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—	—	
detto krajów koron.	5%	68	69 $\frac{1}{2}$	70 $\frac{1}{2}$	
Akeye bankowe	—	1001	998	1000	1000
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 zlr.	—	442 $\frac{1}{2}$	440	441 $\frac{1}{4}$	
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr.	—	2215 $\frac{1}{2}$	2227 $\frac{1}{2}$	2220	
Akeye kolei żel. Głognickiej na 500 zlr.	—	—	—	—	
Akeye kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.	—	—	—	—	
Akeye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 zlr.	—	239	—	239	
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr.	—	525	523	524	
Akeye austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 zlr.	—	—	—	—	
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 zlr.	—	—	—	—	
Renty Como	—	—	—	—	

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 30 czerwca.

w przecięciu

Amsterdam za 100 holl. złotych	—	1.	—	2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur	124	123 $\frac{3}{4}$	1 $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{16}$ l.	123 $\frac{1}{8}$ uso
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 $\frac{1}{2}$ fl	123	122 $\frac{7}{8}$	$\frac{5}{8}$ l.	122 $\frac{7}{8}$ m.
Genua za 300 lire nowe Piemont	—	—	—	— m.
Hamburg za 100 Mark Bank	90 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	90	90 $\frac{1}{4}$ m
Lipsk za 100 talarów	—	—	—	— m.
Liwna za 300 lire toskań	—	—	—	— 2 m.
London za 1 funt sztrl.	12-1	12	11-58 $\frac{1}{2}$ l.	11 59 2 m.
Lyon za 300 franków	—	—	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	123 $\frac{3}{8}$	$\frac{1}{4}$	123 l.	123 $\frac{1}{4}$ m.
Marsylia za 300 franków	143 $\frac{7}{8}$	$\frac{3}{4}$	—	143 $\frac{3}{4}$ m.
Paryż za 300 franków	144 $\frac{1}{4}$	144	143 $\frac{3}{4}$ 144 l	144 2 m.
Bukareszt za 1 zloty Para	—	—	—	— 31 T. S.
Konstantynopol za 1 zloty Para	—	—	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	28 $\frac{1}{4}$	—	—	28 $\frac{1}{4}$ Agio.
Ducaten al marco	—	—	—	— Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 3. lipca.

Obligacje długu państwa 5% 78 $\frac{1}{16}$; 4 $\frac{1}{2}$ % 68 $\frac{1}{8}$; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% 47 $\frac{3}{4}$; 2 $\frac{1}{2}$ % — losowane obligacje 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 120 $\frac{3}{8}$. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akeye bank. 987. Akeye kolei póln. 2045 Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 525. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akeye niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 zlr. 437 $\frac{1}{2}$ zlr. Amsterdam l. 2. m. 101 $\frac{3}{8}$. Augsburg 123 $\frac{1}{2}$ l. 3. m. Genua — 1.2. m. Frankfurt 122 $\frac{3}{8}$. 1.2. m. Hamburg 90 l. 2. m. Liwno —. 1.2. m. Londyn 11.58 $\frac{1}{2}$ l. m. Medyolan 122 $\frac{1}{8}$. Marsylia 143 $\frac{3}{8}$. Paryż 143 $\frac{3}{4}$. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. 27 $\frac{3}{4}$. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. — lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 69 $\frac{1}{4}$; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 100 $\frac{1}{8}$. Pożyczka narodowa 83 $\frac{3}{8}$. C. k. austr. akeye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 308 fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 4. lipca.

Hr. Łoś Tad., z Narola. — Hr. Dzieduszycki Wac., z Medowy. — PP. Jabłonowski Józef, z Dolhego. — Rulikowski Jan, z Uhrynowa. — Rudnicki Bron., z Jaworowa. — Micewski Konst., z Miększa. — Krzecunowicz Ignacy, z Jaryczowa. — Zawadzki Józef, ze Stryja. — Gorajski Wład, z Umieszcy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 4. lipca.

Hr. Stadnicki Leon, do Nadyb. — Hr. Komorowski, do Krakowa. — Br. Oechsner Oskar, do Krakowa. — PP. Lawinger, c. k. generał-major, do Stryja. — Majewski Józef, z Marynowa. — Marasly, ces. ros. radzca tytuł., do Krakowa. — Gnoński Alex., do Krasnego. — Strzelecki Jan, do Kukizowa. — Bielski Kaj., do Dynowa. — Obertyński Leop., do Tartakowa — Cielecki Alf., do Gajów. — Dryanowski Ant., c. k. radzca sądów wyższych, do Tarnopola. — Romaszkan Zygm., do Uherska.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	327.19	+ 12.2°	86.8	póln.-zach. sł.	pochmurno
3 god. pop.	326.09	+ 16.4°	69.3	połu.-zach. mi.	"
10 god. wie.	327.07	+ 14.8°	71.7	póln.-zach. ci.	"

Opadnięcie w 24. god. 1..16.

T E A T R.

Dziś: Opera niem.: „Die Nachtwandlerin“.

K R O N I K A.

Barona Hammer-Purgstall'a mianowano wielkim oficerem sultanskiego orderu Medżydjet. Nastąpiło to dlań wcale niespodzianie, zwłaszcza że Sultanowi nie przypisał, ani nie przesłał żadnej książki, i że Sultan tylko uwzględniając zasługi jego około literatury wschodniej zaszczycił go tem mianowaniem.

— Na pokrycie potrzeb indemnizacji krajowej i gruntowej w roku administracyjnym 1851 pobierany ma być w wymienionych tu dwudziestu krajach koronnych następujący dodatek od każdego reńskiego podatków stałych, (do rządu których należy podatek gruntowy, domowy i klasyczny od domów, tudzież zarobkowy i od dochodów), a mianowicie:

		Na potrzeby krajowej gruntowej indemnizacji	
1. Austria niższa }	dla Wiednia	5 $\frac{1}{4}$ kr.	9 $\frac{3}{4}$ kr.
	dla prowincyi	6 $\frac{1}{2}$ " "	9 $\frac{3}{4}$ " "
2. Austria powyżej Anizy		12 " "	10 " "
3. Salcburg		13 " "	5 " "
4. Styrya		7 $\frac{3}{4}$ " "	10 $\frac{3}{4}$ " "
5. Karyntya		10 $\frac{1}{4}$ " "	5 " "
6. Kraina		7 $\frac{3}{4}$ " "	8 " "
7. { Istrya		8 " "	7 " "
	Goryeya i Gradyska	8 " "	7 " "
8. Tyrol i Vorarlberg		6 $\frac{3}{4}$ " "	3 " "
9. Czechy		5 $\frac{3}{4}$ " "	7 $\frac{3}{4}$ " "
10. Morawia		3 $\frac{1}{4}$ " "	8 " "

Na potrzeby krajowej gruntowej indemnizacji

11. Szląsk	5 kr.	7 kr.
12. { Galicya wschodnia ze Lwowem	3 $\frac{1}{8}$ " "	11 $\frac{3}{8}$ " "
	Galicya zachodnia z Krakowem	8 " "
13. Bukowina	6 " "	10 " "
14. Dalmacya	4 $\frac{3}{8}$ " "	10 $\frac{3}{8}$ " "
	{ Pestensko-Budeński	4 " "
	{ Preszbugski	4 $\frac{3}{8}$ " "
15. Węgry	{ Edenburgski	3 $\frac{1}{8}$ " "
	{ Koszycki	5 " "
	{ Wielko-Warazdyński	4 $\frac{3}{8}$ " "
16. Siedmiogród	4 $\frac{1}{8}$ " "	10 $\frac{3}{8}$ " "
17. Krocya i Slawonia	2 $\frac{3}{8}$ " "	12 $\frac{1}{8}$ " "
18. Wojewodowina z banatem temeskim	2 $\frac{3}{8}$ " "	12 $\frac{1}{8}$ " "
19. Lombardia	4 $\frac{3}{8}$ " "	— " "
20. Wenecya	5 $\frac{3}{8}$ " "	— " "

Oprócz tego zachodzą jeszcze potrzeby: obwodowe, okręgowe i gminne, które rozłożone będą na pięć wspomnianych rodzajów podatkowych; tudzież potrzeby Izby handlowej rozłożone wszędzie na podatek zarobkowy, częścią jednak w niektórych krajach koronnych zasobna na podatek od przychodów. W rządzie ostatnich potrzeb są szczególnie owe dodatki dla gmin po większej części znaczniejsze, niż dodatki na indemnizacyjne, potrzeby krajowe i gminne